
Els vessants socials de la medicina

Xavier Bonfill

Director

Annals de Medicina

El prestigiós epidemiòleg sud-africà Mervyn Susser (1921-2014) reclamava que la medicina no només no podia ser antisocial, sinó ni tan sols asocial. En aquest número dels *Annals*, trobem nombrosos exemples d'aquesta orientació i, a més, molt diversos. Més enllà de posar de manifest aspectes polítics com podria ser la importància de les desigualtats socials en la salut, ens trobem amb reflexions o experiències d'una gran o potencial transcendència col·lectiva.

L'article més explícit en aquest sentit és el de Jonas Salk traduït per Joan M. V. Pons i Gaietà Permanyer, com sempre en el cas dels **Clàssics**. Es tracta d'un veritable cant a l'enteniment col·lectiu de la humanitat, a la cooperació efectiva per abordar els principals problemes globals, a no desaprofitar les oportunitats i la gran disponibilitat de recursos. Reflexions antigues del descobridor de la vacuna de la pòlio, però malauradament molt actuals.

A la mateixa secció de **Sense amnèsia**, publiquem la primera col·laboració de l'oncòloga i divulgadora valenciana Àngels Royo, qui ens acosta la figura d'una de les

primeres metgesses pioneres en l'assistència i la lluita per l'equitat com fou Concepción Aleixandre. **Els Fàrmacs a través de la història** estan dedicats a la dexametasona i la morfina, explicats de manera molt didàctica i amena per Salvador Macip, el primer, i J. E. Baños i E. Guardiola, el segon. I encara dintre de la **Sense amnèsia**, una altra **eponímia** d'aquests darrers autors, en aquest cas dedicada a la maniobra i la fàscia de Gómez i Gómez, un altre repàs històric de F. Parrilla del paper dels farmacèutics titulars i una recopilació de M. Bruguera de Sant Blai, patró dels otorrinos.

Completen els articles la interessant i constructiva experiència de l'equip de la Catalunya Central per aprendre del cas d'osteonecrosi maxil·lar a conseqüència del tractament amb un bifosfonat, el treball qualitatiu de l'AQuAS sobre què és una bona mort i la ressenya dels darrers premis Jordi Gol i Carolina Meléndez, respectivament atorgats a Rafael Azagra i Isabel Pérez. Com dèiem al principi, sengles exemples d'orientació social com són la transformació de l'atenció primària l'un i del lideratge en la formació i en la gestió de la infermeria, l'altra.

Correspondència: Dr. Xavier Bonfill
Servei d'Epidemiologia Clínica i Salut Pública
Hospital de la Santa Creu i Sant Pau
C/ Sant Antoni M. Claret, 167
08025 Barcelona
Tel. 935 537 810
Adreça electrònica: xbonfill@santpau.cat